

πλημένοι οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ, κατεβίβασεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ ἡ καρδίᾳ τοῦ ἀνδρὸς ἐπλήσθη ἀγανακτῆσεως, διότι τὴν πόλιν τοῦ, ἣν ᾔθελε βασιλεῖα τοῦ κόσμου, εἶδεν ἐν ἐρείπιοις κειμένην, καὶ τὰς πληγὰς ἐτι φέρουσιν τῆς μηδικῆς αὐθαδείας· εἶδε τὰ τείχη τῆς κατάρρεοντα, καὶ παπονημένας τὰς πύλας τῆς, καὶ τοὺς ναυὺς τῆς ἐρείπια, ἀπὸ τῶν βαρβάρων τὴν δαδὰ πυρποληθέντα, καὶ ἀπεφάσισε νὰ κοσμήσῃ αὐτὴν αὐθις ὥς οὐδέποτε ἐκοσμήθη πόλις, νὰ τῇ περιβάλλῃ στέμμα λαμπρότερον παντὸς βασιλικοῦ στέμματος, τὸν κόσμον καὶ τὸ στέμμα τῶν ἀθανάτων ἐμπνεύσεων ἀμιμῆτου καλλιτεχνίας.

Ἡ φύσις εἶναι φιλοπρόσωπος πρὸς τοὺς μεγάλους ἄνδρας. Ὅταν πέμπῃ ἐνὰ τῶν ἐκλεκτῶν τῆς ἐπὶ τὴν γῆν πρὸς ἐπίδειξιν καὶ πρὸς ἰδίαν τῆς δόξης,

τῆς καὶ ὁ Ἰκτῖνος, ὁ μέγας οἰκοδόμος, ὅστις καὶ τῆς Ἐλευσίως τὸ Μέγαρον, καὶ τὸν ἐν Φιγαλείᾳ ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἀνήγειρε· διότι ὁ Φειδίας εἶχε τὴν ὑπερτάτην τῶν ἔργων ἐπιστάσιν. Ἰπ' αὐτὸν δὲ γλίσπται, τέκτονες, τορευταί, λιθοξόοι, καὶ πλάσται, βρυεῖς, χρυσοχοί, ἐλεφαντουργοί, ξυλουργοί, καὶ μηχανοποιοί. καὶ οἱ τούτων ὑπουργοί, ἐμποροί, ναῦται καὶ κυβερνήται, ἀμαξοπηγοί, ζευγοτρήφοι καὶ ἡνίοχοι, σχινοπλόκοι, ὕφανται, σκυτοτόμοι, μεταλλεῖς καὶ ὀδοποιοί, ὅλος ὁχλὸς βιομηχανίων, ἡργάζοντο ἀνεκδότως ἡμέραν καὶ νύκτα, μετ' ἐνθουσιασμοῦ, ὃν τοῖς ἐνέπνεεν αὐτοῦ τοῦ Περικλέους καὶ αὐτοῦ τοῦ Φειδίου ὁ λόγος καὶ τὸ παράδειγμα, καὶ ἡ πόλις ὅλη ὁμοιάζειν ἀπέρχοντων ἐργαστάσιον, καὶ τὰ ἔργα εὐωδούντο καὶ ἀνέθαινον ὑπερήρانا μὲν



Περθεων.

δὲν τὸν ἐγκαταλείπει μόνον, ἀλλὰ τῷ δίδει καὶ συναντιλήπτορας ἐπαχθίους τοῦ, ὃν τὴν μεγαλοφυΐαν προκαλεῖ ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ. Ὁ Περικλῆς εἶπεν εἰς τὸν Φειδίαν ὅτι θέλει τὰς Ἀθήνας κεκοσμημένας ἀξίως τῆς ἀρχαίας τῶν δόξης καὶ τῆς δόξης ἣν ἐμελέτα πύτος νὰ ταῖς περιάψῃ, ὅτι θέλει τὴν ἀκρόπολιν βωμὸν πελώριον τῶν θεῶν, καὶ ὁ Φειδίας ἐπενόησε τ' ἀρχιτεκτονικὰ ἐκτεῖνα μεγαλουργήματα, ὃν τὴν καλλονὴν οὐχὶ νὰ ὑπερβῇ, ἀλλ' οὐδὲ νὰ μιμηθῇ τις τῶν ἀρχαίων ἢ νεωτέρων καλλιτεχνῶν ποτὲ ἐδυνήθη, καὶ ἐν αἷς διαπρέπει ὁ Περθεωνὼν ὡς τῆς τεχνικῆς καλλονῆς καὶ μεγαλοπρεπείας ὁ ἀνυπερβλητος ὄρος.

κατὰ τὸ μέγεθος, ἀμίμητα δὲ κατὰ τὴν μορφήν καὶ τὴν χάριν, καὶ ἐν ὀλίγοις ἔτεσιν ἐπερχοῦντο ὅσα διὰ νὰ μείνωσιν ἐπὶ αἰῶνας ἡγείροντο, καὶ ἐραίνοντο μόλις δι' αἰώνων δυνάμενα νὰ συντελεσθῶσιν. Ἀλλὰ τοιοῦτον ἦτον τὸ ἀξιοπρεπὲς αὐτῶν κάλλος, καὶ τοιαύτη συγχρόνως ἐπέπνεεν ἐπ' αὐτῶν ψυχὴ ἀγέρως καὶ πνεῦμα αἰεθλλές, ὥστε ἀρτίδηκτα τότε, εἶχον πᾶσαν τῶν γεγηρακότων μνημείων τὴν μεγαλοπρέπειαν, γηράσαντα δὲ ἤδη, καὶ εἰς σωρὸν κατακείμενα ἐρείπίων, ἔχουσιν εἰσέτι νεανικὴν ἐπανθούσαν τὴν καλλονὴν (α).

Πρὸς ἀνέγερσιν δὲ τοῦ Περθεωνῶνος ἐξελέγη ἡ ὑπερ-

Ἀρχιτέκτονες αὐτοῦ ἀνεδείχθησαν ὁ Καλλικρά-

(α) Πλούτ. Β. Περ. ιβ' καὶ ιγ'.